

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาพัฒนาการของหลักสูตรศิลปหัตถกรรม สาขาช่างโลหะรูปพรรณระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมนครศรีธรรมราช กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่ พ.ศ. 2519-2531 นี้ เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัย ดังนี้คือ

1. วิธีวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Research) โดยการศึกษา ค้นคว้าและเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร สิ่งพิมพ์ของสถาบันต่าง ๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรศิลปหัตถกรรม สาขาช่างโลหะรูปพรรณ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมนครศรีธรรมราช กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่ พ.ศ. 2519-2531 เป็นลักษณะวิธีการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) อันได้แก่การค้นคว้าศึกษาข้อมูลจากเอกสารดังต่อไปนี้

ก. เอกสารชั้นต้น (Primary Sources) เช่นเอกสารหลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตร คู่มือการเรียนการสอนรายสาขาวิชา คู่มือและระเบียบการเรียน หนังสือราชการ ระเบียบคำสั่ง ประกาศ เอกสารจากการประชุมสัมมนา พระราชบัญญัติและราชกิจจานุเบกษา

ข. เอกสารชั้นรอง (Secondary Sources) เช่น เอกสาร หนังสือวารสาร ตำราทางวิชาการ รายงานการศึกษาวิจัย และวิทยานิพนธ์

2. วิธีการประวัติศาสตร์จากการบอกเล่า (Oral History Method) เป็นวิธีการศึกษาเหตุการณ์ในอดีตด้วยหลักฐานหรือข้อมูลที่แท้จริงจากการบอกเล่าของผู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ โดยตรง (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2526 : 6-21) เพื่อค้นหาข้อมูลบางอย่างที่เป็นจริงตามประวัติศาสตร์ในลักษณะการเน้นการเจาะลึกในแต่ละประเด็น และรายละเอียดเกร็ดย่อย ที่ไม่ปรากฏในเอกสาร หรือข้อเท็จจริงในประวัติศาสตร์ที่ผู้อื่นมองข้าม ซึ่งถือว่าเป็นวิธีการค้นหาข้อมูลโดยตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยมีวิธีการสำคัญดังนี้คือ

- ก. การคัดเลือกผู้ให้สัมภาษณ์
- ข. การคัดเลือกผู้ทำหน้าที่สัมภาษณ์
- ค. การเตรียมผู้ทำหน้าที่สัมภาษณ์

- ง. การเตรียมแนวการสัมภาษณ์และการสร้างคำถาม
- จ. เทคนิคในการสัมภาษณ์
- ฉ. ขั้นตอนในการสัมภาษณ์
- ช. การสรุปผลการสัมภาษณ์

โดยผู้วิจัยได้นำวิธีการประวัติศาสตร์จากการบอกเล่า (Oral History Method) มาคิดแปลงประยุกต์ใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาของหลักสูตรศิลปหัตถกรรม สาขาช่างโลหะรูปพรรณ ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมนครศรีธรรมราช กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่ พ.ศ. 2519 ถึง พ.ศ. 2531 ซึ่งได้กำหนดขั้นตอนในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนของการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาค้นหาหาข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการหลักสูตรศิลปหัตถกรรม สาขาช่างโลหะรูปพรรณ และหลักสูตรอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับหลักสูตรนี้ โดยค้นคว้าจากระเบียบการ คู่มือนักเรียนนักศึกษา เอกสารหลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตร หนังสือตำรา เอกสาร วารสาร วิทยานิพนธ์ และรายงานผลการวิจัยเพื่อหาข้อมูลพื้นฐานเป็นแนวทางกำหนดปัญหาในการจัดทำโครงการเสนอขอทำวิทยานิพนธ์

ขั้นตอนที่ 2 รวบรวมข้อมูลและเอกสารที่มีความสำคัญและสัมพันธ์เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรศิลปหัตถกรรม สาขาช่างโลหะรูปพรรณ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมนครศรีธรรมราช จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ก. แหล่งข้อมูลในกรุงเทพมหานคร
 - 1. หอสมุดแห่งชาติ
 - 1.1 หอจดหมายเหตุแห่งชาติ
 - 1.2 หอสมุดวชิรญาณ
 - 2. หอสมุดและห้องสมุดสถาบันการศึกษา
 - 2.1 สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - 2.2 ห้องสมุดคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- 2.3 ห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - 2.4 ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - 2.5 ห้องสมุดคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - 2.6 หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ
 - 2.7 หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 - 2.8 หอสมุดกลางสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)
 - 2.9 หอสมุดกลางวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเพาะช่าง
 3. กระทรวงศึกษาธิการแยกตามหน่วยงานต่าง ๆ คือ
 - 3.1 กรมอาชีวศึกษา
 - 3.2 กรมการศึกษานอกโรงเรียน
 - 3.3 ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ
 - 3.4 สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
 - 3.5 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
 4. กระทรวงอุตสาหกรรม
 - 4.1 กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
 5. ศูนย์ศิลปะพิเศษ ส่วนจิตรลดา กรุงเทพมหานคร
- ข. แหล่งข้อมูลในต่างจังหวัด
1. จังหวัดนครศรีธรรมราช
 - 1.1 วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม นครศรีธรรมราช
 - 1.2 วิทยาลัยอาชีวศึกษา นครศรีธรรมราช
 - 1.3 วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช
 - 1.4 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดนครศรีธรรมราช
 - 1.5 ห้องสมุดประชาชน สนามหน้าเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
 - 1.6 วัดท่าโพธิ์ ตำบลท่าวัง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
 2. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 - 2.1 ศูนย์ศิลปะพิเศษ บางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ในการศึกษาค้นคว้า และติดต่อสื่อสารเพื่อหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เหล่านี้สามารถ

รวบรวมเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็นหลักฐานสำคัญ ดังนี้

1. เอกสารชั้นต้น (Primary Sources) เป็นเอกสารที่เขียนและบันทึกขึ้นในการจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรและเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรศิลปหัตถกรรม สาขาช่างโลหะรูปพรรณ (เครื่องถม) โดยตรง ได้แก่ เอกสารประวัติศาสตร์ และเอกสารสมัยรัชกาลที่ 6 เอกสารหลักสูตร เอกสารประกอบการเรียนการสอน เอกสารการประชุมสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตร คู่มือการจัดการเรียนการสอน คู่มือการวัดและประเมินผล คู่มือใบงาน คู่มือนักศึกษา โครงการสอน บันทึกการสอน ทะเบียนประวัตินักศึกษา ประกาศนียบัตร หนังสือแบบเรียน หนังสือประวัติ หนังสือที่ระลึก หนังสือราชการ หนังสือโต้ตอบทางราชการ ประกาศทางราชการ ระเบียบและคำสั่งทางราชการ ระเบียบการเรียน บันทึกประจำวันสถาบัน บันทึกการประชุมสัมมนา รายการวัสดุและสื่อการสอน ผลสรุปการวิเคราะห์หลักสูตร ประชุมพงศาวดาร สำนัสมเด็จ และราชกิจจานุเบกษา

2. เอกสารชั้นรอง (Secondary Sources) เป็นเอกสารที่ได้จัดทำขึ้นในระยะเวลาหลัง ไม่เกี่ยวข้องกับการหลักสูตรศิลปหัตถกรรม สาขาช่างโลหะรูปพรรณ (เครื่องถม) โดยตรง แต่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการจัดการในหลักสูตรนี้ ได้แก่ หนังสือทฤษฎี หลักสูตร หนังสือแบบเรียน หนังสือทฤษฎีทางการศึกษา หนังสือหลักการเรียนการสอน และการวัดผล หนังสือทฤษฎีทางศิลปะ การจัดกิจกรรมทางศิลปะ หนังสือประวัติเครื่องถม ประวัตินุคคลสำคัญ หนังสือทฤษฎีและงานช่าง หนังสือทางประวัติศาสตร์ หนังสือทฤษฎีและระเบียบวิธีการวิจัย หนังสือพิธีพระราชทานเพลิงศพ หนังสือการแข่งขันทักษะศิลปหัตถกรรมแห่งชาติ หนังสือรายงานของกระทรวง ทบวง กรม หนังสือพิธีทอดกฐินประจำปี หนังสือฉบับราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรม สารานุกรม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาและศิลปวัฒนธรรมแห่งชาติ เอกสารกรมศิลปากร เอกสารประกอบการอบรมประชุมสัมมนาวารสารและบทความเกี่ยวกับหลักสูตร ศิลปและการศึกษา รายงานการศึกษา รายงานการวิจัย รายงานประจำปี ข้อมูลทางสถิติ ข้อมูลทางการศึกษา และวิทยานิพนธ์

ขั้นตอนที่ 3 นำเอกสารที่ค้นคว้ารวบรวมได้มาพิจารณา ความเชื่อถือได้ และความถูกต้องของเอกสารแต่ละฉบับด้วยเกณฑ์การพิจารณาตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงประวัติศาสตร์

(Historical Research) โดยยึดเกณฑ์การพิจารณาเอกสาร 2 ประการคือ

(สุวิทย์ อารีกุล 2521 : 74)

1. เกณฑ์การพิจารณาภายนอก (External Criticism or External Appraisal) เป็นเกณฑ์ในการประเมินว่าเอกสารที่รวบรวมได้นั้นเป็นเอกสารที่แท้จริงหรือไม่ โดยมุ่งพิจารณาแหล่งที่มาของเอกสารและผู้เขียนเอกสาร เพราะจะเป็นการตรวจสอบข้อเท็จจริงของข้อมูลได้อย่างดี (นิธิ เอียวศรีวงศ์ และอาคม พิชยะ 2525 : 99-108)

2. เกณฑ์การพิจารณาภายใน (Internal Criticism or Internal Appraisal) เป็นเกณฑ์ในการประเมินความน่าเชื่อถือของรายละเอียดในเอกสาร โดยมุ่งพิจารณาจุดประสงค์การเขียน การสื่อความหมายของเอกสารว่าชัดเจนและมีน้ำหนักน่าเชื่อถือเพียงใด

ขั้นตอนที่ 4 เมื่อผ่านการพิจารณาเอกสารตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้ว นำเอกสารมาพิจารณาบทวนจัดลำดับโดยยึดถือหลักตามแนววิธีวิเคราะห์เอกสาร 5 ขั้น คือ (วินิตา สุภรเสพย์ 2531 : 15)

1. เน้นกฎเกณฑ์ในการคัดเลือกเอกสาร โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ เอกสารชั้นต้น (Primary Sources) และเอกสารชั้นรอง (Secondary Sources) ตามขั้นตอนที่ 2

2. จัดวางเค้าโครงของข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรศิลปหัตถกรรม สาขาช่างโลหะรูปพรรณ โดยการทำรายชื่อเอกสารที่นำมาวิเคราะห์ไว้เป็นประเภท อันได้แก่ เอกสาร บันทึก คู่มือ หนังสือ วารสาร ระเบียบและคำสั่ง และรายงานเพื่อจัดและลำดับความสำคัญ

3. เน้นถึงบริบทหรือสภาพแวดล้อมประกอบของเอกสารที่นำมาวิเคราะห์ตามเกณฑ์การพิจารณาภายนอกว่าใครผู้เขียน เวลาเขียนเมื่อไร ทบทวนความน่าเชื่อถือ

4. วิเคราะห์จากเนื้อหาที่มันปรากฏว่ามีอะไร ไม่ต้องตีความโดยวัดความถี่จากข้อความในหนังสือ

5. สรุปรูข้อมูออกมาให้แม่นยำตามข้อความที่วิเคราะห์ โดยได้ค้นแปลงวิธีวิเคราะห์เนื้อเรื่อง (Contents Analysis) ของณรงค์ คงกิจมาใช้ (ณรงค์ คงกิจ 2528 : 66-68)

ตารางการแสดงผลการวิเคราะห์เนื้อเรื่อง

เป้าหมายของการวิเคราะห์	วิธีวิเคราะห์	ผลที่ได้
<p>วิเคราะห์ความเป็นมาของหลักสูตรศิลปหัตถกรรม สาขาช่างโลหะ รูปพรรณ วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม นครศรีธรรมราช กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในประเด็นต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความหมาย ประวัติความเป็นมาของเครื่องถม 2. พัฒนาการจากอาชีพการทำเครื่องถมมาเป็นหลักสูตรศิลปหัตถกรรม สาขาช่างโลหะรูปพรรณ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิเคราะห์ความหมายและประวัติความเป็นมาของหลักสูตรศิลปหัตถกรรม สาขาช่างโลหะ รูปพรรณ ด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อเรื่อง ในลักษณะความเรียง 2. สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร นำมาจัดลำดับความสำคัญรวมกับการวิเคราะห์เนื้อเรื่องเป็นความเรียง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความเป็นมาของหลักสูตร เริ่มตั้งแต่ความหมายที่เกิดขึ้นจากการทำเครื่องถม จนพัฒนามาเป็นหลักสูตรศิลปหัตถกรรม สาขาช่างโลหะรูปพรรณ
<p>วิเคราะห์จุดมุ่งหมายของหลักสูตร และจุดประสงค์ของกลุ่มวิชาหรือหมวดวิชาในหลักสูตรศิลปหัตถกรรม สาขาช่างโลหะรูปพรรณ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม นครศรีธรรมราช ตั้งแต่ พ.ศ. 2519-2531 โดยเน้นหลักสำคัญคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หลักสูตรแต่ละฉบับมีจุดมุ่งหมายจะพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ใน ด้านต่าง ๆ อย่างไร 	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิเคราะห์จุดมุ่งหมายของหลักสูตร จุดประสงค์ของกลุ่มวิชาหรือหมวดวิชาในหลักสูตรศิลปหัตถกรรม สาขาช่างโลหะ รูปพรรณ ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง โดยวิธีวิเคราะห์เนื้อเรื่อง (Contents Analysis) เป็นความเรียงตามลำดับเหตุการณ์ที่พัฒนาของจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและความสำคัญของจุดมุ่งหมายในหลักสูตรแต่ละระดับ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. องค์ประกอบด้านความมุ่งหมายของหลักสูตรศิลปหัตถกรรม สาขาช่างโลหะรูปพรรณ ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง แต่ละฉบับ 2. ความสำคัญของจุดมุ่งหมายในหลักสูตรแต่ละฉบับ และความสัมพันธ์กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เป้าหมายของการวิเคราะห์	วิธีวิเคราะห์	ผลที่ได้
<p>2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรแต่ละฉบับมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาสังคมและ เศรษฐกิจและแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ</p>		
<p>วิเคราะห์เนื้อหาสาระ และอัตราเวลาเรียนตามหลักสูตรศิลปหัตถกรรม สาขาช่างโลหะรูปพรรณ ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่พัฒนาขึ้นระหว่าง พ.ศ. 2519-2531 ในเรื่องที่สำคัญคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. โครงสร้างของเนื้อหาวิชาช่างโลหะรูปพรรณ ตามหลักสูตรศิลปหัตถกรรม 2. โครงสร้างของอัตราเวลาเรียน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิเคราะห์โครงสร้างของเนื้อหาวิชาช่างโลหะรูปพรรณ ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และอัตราเวลาเรียนด้วยการวิเคราะห์เนื้อเรื่อง และนำเสนอเป็นความเรียง 2. วิธีการประยุกต์ประวัติศาสตร์จากการบอกเล่า (Oral History Method) โดยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง กับหลักสูตรนำข้อมูลมาจัดลำดับความสำคัญ ต่อเนื่องกับวิธีวิเคราะห์เนื้อเรื่อง นำเสนอเป็นความเรียง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. องค์กรประกอบด้านเนื้อหาสาระ และอัตราเวลาเรียนในหลักสูตรแต่ละฉบับที่ได้พัฒนาขึ้น ตั้งแต่ พ.ศ. 2519-พ.ศ. 2531
<p>วิเคราะห์กระบวนการเรียนการสอนตามหลักสูตรศิลปหัตถกรรม สาขาช่างโลหะรูปพรรณ ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม นครศรีธรรมราช ตั้งแต่ พ.ศ. 2519-</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิเคราะห์กระบวนการเรียนการสอนที่ปรากฏในหลักสูตรศิลปหัตถกรรม สาขาช่างโลหะรูปพรรณ ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม นครศรีธรรมราช 	<ol style="list-style-type: none"> 1. องค์กรประกอบด้านกระบวนการเรียนการสอนตามหลักสูตร 2. องค์กรประกอบด้านอุปกรณ์ และสื่อการสอน

เป้าหมายของการวิเคราะห์	วิธีวิเคราะห์	ผลที่ได้
<p>2531 เพื่อศึกษาประเด็นสำคัญคือ</p> <p>1. วิธีการถ่ายทอดความรู้ของครูในกลุ่มวิชาและหมวดวิชาสาขาช่างโลหะรูปพรรณ ในหลักสูตรศิลปหัตถกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง</p> <p>2. วัสดุและอุปกรณ์ที่นำเข้ามาใช้กับหลักสูตร</p>	<p>ตั้งแต่ พ.ศ. 2519-2531 โดยวิธีวิเคราะห์เนื้อเรื่องในลักษณะความเรียง</p> <p>2. วิธีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญแบบประวัติศาสตร์จากการบอกเล่า นำข้อมูลจัดลำดับความสำคัญตามลักษณะพัฒนาการหลักสูตรร่วมกับวิธีวิเคราะห์เนื้อเรื่อง นำเสนอเป็นความเรียง</p>	
<p>วิเคราะห์กระบวนการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2519-2531 เพื่อศึกษาประเด็นสำคัญ คือ</p> <p>1. หลักการวัด และประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร</p> <p>2. ขั้นตอนของการตัดสินผลการเรียน และระเบียบปฏิบัติทางราชการที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรนี้</p>	<p>1. วิเคราะห์หลักการวัดและประเมินผลแต่ละขั้นตอน และระเบียบทางราชการที่เกี่ยวข้อง โดยวิธีวิเคราะห์เนื้อเรื่อง (Contents Analysis) และนำเสนอในลักษณะความเรียง</p> <p>2. วิธีสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญแบบประวัติศาสตร์จากการบอกเล่านำข้อมูลจัดลำดับความสำคัญ ความต่อเนื่องกับวิธีวิเคราะห์เนื้อเรื่อง นำเสนอเป็นความเรียง</p>	<p>1. องค์ประกอบด้านการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร</p> <p>2. องค์ประกอบเกี่ยวกับขั้นตอนการตัดสินผลการเรียนและระเบียบปฏิบัติทางราชการที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร</p>

เป้าหมายของการวิเคราะห์	วิธีวิเคราะห์	ผลที่ได้
<p>วิเคราะห์สภาพการปฏิบัติงาน ขั้นตอนในการผลิตผลงานตาม หลักสูตรในปัจจุบัน พ.ศ. 2531 เพื่อศึกษาเน้นสิ่งสำคัญดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ลักษณะการปฏิบัติงาน ตามหลักสูตรในปัจจุบัน 2. ขั้นตอนในการผลิตผลงาน และรูปแบบสำเร็จ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทำการวิเคราะห์โดยวิธี วิเคราะห์เนื้อเรื่อง 2. วิเคราะห์ข้อมูลจากการ สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญประเภท ผู้สอนตามหลักสูตรศิลปหัตถ กรรม สาขาช่างโลหะ รูปพรรณ โดยวิธีประยุกต์ ประวัติศาสตร์ จากการบอก เล่า (Oral History Method) นำข้อมูลจลคำับ ความสำคัญ นำเสนอเป็น ความเรียง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิธีการทำงาน ในหลักสูตร 2. ขั้นตอนของการ ทำงานเพื่อผลิตผลงาน และรูปแบบผลงานที่ สำเร็จ

ในการพิจารณาวิเคราะห์ตามขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นนี้ ต้องยึดหลักในการพัฒนาการ
หลักสูตรศิลปหัตถกรรม สาขาช่างโลหะรูปพรรณ ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง วิทยาลัยศิลป
หัตถกรรม นครศรีธรรมราช กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และสรุปข้อมูลนำมาจัด
ลำดับความต่อเนื่องตามระยะเวลาที่หลักสูตรมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะตั้งแต่ปี
พ.ศ. 2519-2531 นี้

ขั้นตอนที่ 5 พิจารณาข้อมูลส่วนใดที่มีความเชื่อถือได้ไ้มน้อย และมีเนื้อหาในการ
วิเคราะห์ไม่ชัดเจนหรือข้อมูลขาดหายไป ผู้วิจัยจะนำมาวางแผนในรายละเอียดเพื่อทำการ
สัมภาษณ์โดยดัดแปลงวิธีการประวัติศาสตร์จากการบอกเล่า (Oral History Method)
มาประยุกต์โดยเน้นวิธีการสำคัญคือ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2526 : 8-21)

1. การคัดเลือกผู้ให้สัมภาษณ์ ได้คัดเลือกบุคคลที่สามารถให้ข้อมูลได้ดีที่สุดและมี
บทบาทเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำการวิจัยโดยตรง อันได้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการหลักสูตร

ศิลปหัตถกรรม สาขาช่างโลหะรูปพรรณ (เครื่องถม) ซึ่งได้พิจารณาคัดเลือกผู้ให้สัมภาษณ์

3 ประเภท คือ

1.1 ผู้ประกอบอาชีพเครื่องถม มีดังนี้

- นายเหิง โสภางค์ ศิลปินแห่งชาติ ประเภทเครื่องถม ประจำปี 2528 อาชีพทำเครื่องถม

- อาจารย์ปลอด เจียรศิริ อดีตครูสอนช่างถม โรงเรียนเพาะช่าง (พ.ศ. 2495-2519) ปัจจุบันเป็นข้าราชการบำนาญ กระทรวงศึกษาธิการ อาชีพทำเครื่องถม ที่ศูนย์ศิลปาชีพพิเศษ สวนจิตรลดา

- อาจารย์พยงค์ จันทรังษี อดีตครูสอนวิชาช่างถมโรงเรียนช่างถม จังหวัดนครศรีธรรมราช (2505-2518) ปัจจุบันอาชีพทำเครื่องถมที่ศูนย์ศิลปาชีพพิเศษ สวนจิตรลดา

1.2 ผู้สอนวิชาช่างโลหะรูปพรรณ (เครื่องถม) ได้แก่

- อาจารย์มนัส เชื้อสง่า อาจารย์ผู้สอนวิชาช่างโลหะรูปพรรณ วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม นครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2505-ปัจจุบัน)

- อาจารย์สมพร เพชรใส อาจารย์ผู้สอนวิชาช่างโลหะรูปพรรณ วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม นครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2510-ปัจจุบัน)

- อาจารย์มนตรี จันทพันธ์ อาจารย์ผู้สอนวิชาช่างโลหะรูปพรรณ วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม นครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2518-ปัจจุบัน)

1.3 ผู้บริหารและเกี่ยวข้องกับการร่างหลักสูตร ได้แก่

- อาจารย์ธีรวัลย์ ศิริโชค หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ ประเภทศิลปหัตถกรรม กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

- อาจารย์ธงชัย สุวัฒน์เมฆินทร์ หน่วยศึกษานิเทศก์ ฝ่ายหลักสูตร การสอน กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

- อาจารย์สุวัฒน์ ทองศรีจันทร์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจกรรม นักศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเพาะช่าง

- อาจารย์ ดร.ไสว สุทธิพิทักษ์ อดีตเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครศรีธรรมราช ปัจจุบันเป็นนายกสมาคมเครื่องถมแห่งประเทศไทย และอธิการบดี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

2. การคัดเลือกผู้ทำหน้าที่สัมภาษณ์ เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาและเกี่ยวข้องกับหลักสูตรศิลปหัตถกรรม สาขาช่างโลหะรูปพรรณอยู่แล้ว และสามารถสื่อสารความหมายกับผู้ให้สัมภาษณ์โดยใช้ภาษาถิ่น (ไต) ไตเป็นอย่างดี ทั้งมีความต้องการที่จะศึกษาวิจัยเรื่องนี้โดยตรง จึงพร้อมที่จะเป็นผู้ทำหน้าที่สัมภาษณ์ได้

3. การเตรียมผู้ทำหน้าที่สัมภาษณ์ ผู้ทำหน้าที่สัมภาษณ์พยายามศึกษาข้อมูลพื้นฐานเนื้อหาสาระและวัสดุอุปกรณ์ในการสัมภาษณ์ เช่น แผนการสัมภาษณ์และเทปบันทึกเสียง เพื่อให้สัมภาษณ์ในเรื่องหลักสูตรศิลปหัตถกรรมอยู่ในระดับหนึ่ง และทำความเข้าใจบทบาทความคิดเห็น ของผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อจะสามารถเจาะหาข้อมูลได้อย่างละเอียดตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. การเตรียมแนวการสัมภาษณ์และการสร้างคำถาม การสร้างคำถามในแบบแนวการสัมภาษณ์ได้กำหนดแบบที่ไม่มีโครงสร้างแน่นอน (Unstructured Interview) เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้คำถามในการสัมภาษณ์ 2 ชนิด คือ (วิเชียร เกตุสิงห์ 2524 : 104-105)

4.1 คำถามแบบมีตัวเลือกกึ่ง (Fixed Alternatives) เป็นคำถามที่ต้องการคำตอบที่กำหนดไว้ เช่น ไม่มีเลย มีน้อย มีมาก ไม่สำคัญ สำคัญน้อย สำคัญมาก ไม่แตกต่าง แตกต่างกัน หรืออาจจะตอบว่าไม่ทราบหรือไม่แน่ใจก็ได้

4.2 คำถามแบบปลายเปิด (Open Ended) โดยให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับพัฒนาการหลักสูตรศิลปหัตถกรรม สาขาช่างโลหะรูปพรรณอย่างเต็มที่ และการสัมภาษณ์แต่ละครั้งผู้สัมภาษณ์จะเตรียมแนวการสัมภาษณ์โดยแยกเป็นส่วน ๆ ดังนี้

ก. ส่วนที่ใช้สำหรับบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการสัมภาษณ์ เช่น โครงการวิจัย วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์ ลักษณะบางประการของกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อความสะดวกในการจัดหมวดหมู่ข้อมูลภายหลัง

ข. ส่วนรายละเอียดของผู้ให้สัมภาษณ์ อันได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ชั้นสัญชาติ ที่อยู่ ความเกี่ยวข้องกับการวิจัย

ค. ส่วนที่เป็นข้อคำถาม มีลักษณะคำตอบ และความคิดเห็น ตลอดจนข้อเสนอแนะของผู้ถูกสัมภาษณ์ที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรศิลปหัตถกรรม หรือเรียกว่า เนื้อหาการสัมภาษณ์ (ในภาคผนวก)

ขั้นตอนที่ 6

จัดลำดับข้อมูลโดยพิจารณาความสำคัญของเนื้อหาในแต่ละตอน ที่ได้วิเคราะห์ตามลำดับโดยวิธีวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) และวิธีวิเคราะห์เนื้อเรื่อง (Contents Analysis) นำมาจัดลำดับความต่อเนื่องกับข้อมูลที่เน้นรายละเอียดจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรศิลปหัตถกรรม สาขาช่างโลหะรูปพรรณรวบรวมและจับประเด็นสำคัญของเนื้อหามาเรียบเรียงตามระยะเวลาที่หลักสูตรได้รับการพัฒนาในแต่ละช่วง ทั้งคำนึงถึงความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งแผนพัฒนากรมอาชีวศึกษา ซึ่งเน้นความต่อเนื่องของการพัฒนาในประเด็นหลักดังต่อไปนี้คือ

1. ความสำคัญ ความหมายและประวัติความเป็นมาของหลักสูตร
2. ความสำคัญของจุดมุ่งหมายในการศึกษาตามหลักสูตร
3. ความสำคัญ และความเหมาะสมระหว่างเนื้อหาและเวลาเรียน
4. ความสำคัญด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
5. ความสำคัญด้านการวัดและการประเมินผล

ทั้งนี้ในแต่ละขั้นตอนจะยึดข้อมูลที่สำคัญจากการวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์โดยวิธีประวัติศาสตร์จากการบอกเล่า (Oral History Method) ร่วมกันพิจารณาตีความที่สัมพันธ์กับการพัฒนาหลักสูตรศิลปหัตถกรรม สาขาช่างโลหะรูปพรรณระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม นครศรีธรรมราช กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ นำเสนอเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (Discriptive Analysis) เป็นวิทยานิพนธ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย